

Scurtă introducere

Pentru contextul istoric al cărții Ezechiel trebuie să recitim documentul pe care l-am pregătit pentru a creiona contextul istoric al cărții Ieremia. Iată câteva repere importante:

- **597 î.d.H. - În locul lui Ioachim, domnește fiul său Ioachim (de 8 sau 18 ani).** El face ce este rău înaintea Domnului. Domnește în timpul asediului 3 luni și 10 zile, până când cetatea cade definitiv în mâinile lui Nebucadnețar. Este dus în robie împreună cu uneltele scumpe din Casa Domnului, împreună cu mama împăratului, nevestele împăratului, dregătorii lui și mai marii țării, toți războinicii, teslarii și ferarii, și împreună cu ei și *Ezechiel* (2 Împ.24:13-16). Ioachim mai trăiește mulți ani în Babilon, unde se va bucura mai târziu de o frumoasă reabilitare. (vezi Ieremia 52:31-34).
- **În al 5-lea an al robiei lui Ioachim (cca 592) are loc chemarea în lucrare a profetului Ezechiel.** Acesta se află deja în robia babiloniană și proorocește către evreii care se află în robie, spre deosebire de Ieremia care profetește în special evreilor din Ierusalim și Iuda (deși și Ieremia trimite câteva mesaje, scrisori evreilor din robie, susținând astfel lucrarea lui Ezechiel). Evreii din robie nu credeau că Domnul va distruge Ierusalimul și Templul și sub influența proorocilor mincinoși credeau că robia va fi scurtă. Ei minimalizau gravitatea păcatelor din Iuda și a Ierusalimului. Prin Ezechiel, Dumnezeu le descoperă grozăvia păcatelor din Ierusalim și le explică legitimitatea judecății lui Dumnezeu. Ei sunt pregătiți pentru momentul dărâmării Templului, și chemați să trăiască în ascultare de Domnul acolo în robie, chiar dacă Templul va fi dărâmat și robia va fi lungă. *Primele 24 de capitole din Ezechiel includ profețiile lui Ezechiel din anul 592 până în anul 586 – când are loc căderea Ierusalimului.*
- **Anul 586 - Capitolul 24 din Ezechiel** reprezintă profeția pe care o primește Ezechiel cu foarte puțin timp înainte de dărâmarea Templului.
- **Capitolele 25-40 din Ezechiel** reprezintă profețiile rostite de Ezechiel DUPĂ dărâmarea Templului. Dumnezeu a continua să vorbească profeților Săi chiar în mijlocul robiei și chiar după dărâmarea Templului. Într-adevăr, Dumnezeul care a vorbit prin Ieremia până la dărâmarea Templului, a continuat să vorbească prin Ezechiel și după dărâmarea Templului, ca apoi să continue să vorbească prin Daniel până în anul întoarcerii din robia Babiloniană. Dumnezeu nu și-a lăsat poporul Său fără mesaje de încurajare și nădejde. Dumnezeu a încurajat pe cei credincioși din robie și a vrut să

trezească pe cei împietriți. Vorbirea Sa în mijlocul robiei a fost semnul că Dumnezeu nu a lepădat pentru totdeauna pe Israel și a fost manifestarea iubirii și grijii Dumnezeului mângâierilor față de toți copiii Săi traumatizați de evenimentul dărâmării Ierusalimului și de robia babiloniană.

- **În jurul anului 572** Ezechiel primește prin revelație celebra profecie despre Noul Templu. (*Ezechiel 40-48*).

Este util să enumerăm și reperatele temporale din cartea Ezechiel:

- 1:2 Anul 5 al robiei lui Ioachin, luna 4, ziua 5 (592) – chemarea în lucrare
- 8:1 – Anul 6 al robiei, luna 6, ziua 5 (591) – Dumnezeu îi arată lui Ezechiel fărădelegile făcute în Templul de la Ierusalim.
- 20:1- Anul 7, luna 5, ZIUA 10 (590) - vestirea judecării în lumina istoriei păcătoase a lui Israel.
- 24:1 – Anul 9, luna 10, ziua 10 (588) – Moartea soției lui Ezechiel și Vestirea dărâmării Ierusalimului
- Cap 25 – nu avem element temporar explicit dar ne aflăm sigur după dărâmarea Templului (probabil în anul 586).
- 26:1 -Anul 11, ziua întâi a lunii (586) – Proorocie împotriva Tirului și Sidonului
- 29:1 - Anul 10, luna 10, ziua 12 (587) – Împotriva Egiptului
- 29:17 – Anul 27, luna 1, ziua 1 (570) – Egiptul dat lui Nebucadnețar ca răsplată pentru asediarea Tirului
- 31:1 – Anul 11, luna 3, ziua 1 (586) – Împotriva Egiptului
- 32:1 – Anul 12, luna 12, ziua 1(585) – Împotriva Egiptului
- 40:1 – Anul 25 al robiei noastre, la 14 ani după dărâmarea cetății (anul 572) – vedenia despre noul Templu

Observăm că spre deosebire de cartea Ieremia, profețiile sunt așezate în cea mai mare parte a lor în ordine cronologică. Excepția de la ordinea cronologică are în vedere doar două profeții din secțiunea Neamurilor (cele două profeții din cap.29 rostite împotriva Egiptului). Excepția are o justificare simplă: profetul vrea să grupeze într-o singură secțiune profețiile rostite împotriva Egiptului atât cele timpurii cât și cele târzii. Informațiile de mai sus ne ajută să creionăm și structura cărții Ezechiel. Iarăși spre deosebire de cartea Ieremia, structura cărții Ezechiel este

simplă, accesibilă și logică. Ea urmează cronologia evenimentelor. Astfel deosebim următoarele secțiuni:

- I. Prima chemare în lucrare a lui Ezechiel (cap.1-3) – anul 592.
- II. Profeții pentru rămășița din robie despre căderea Ierusalimului (cap.4-24) – anii 592-588
- III. Profeții împotriva Neamurilor (Amon, Tir, Sidon, Egipt) avându-se în vedere și reacția lor față de căderea Ierusalimului și distrugerea Templului (cap.25-32) – anii 587-585, cu excepția unei mici profetii din 570)
- IV. A doua chemare în lucrare a lui Ezechiel (cap.33) – probabil puțin înainte de anul 572
- V. Profeții despre restaurarea lui Israel (cap.34-39) – probabil puțin înainte de anul 572.
- VI. Profeții despre noul Templu (cap.40-48) – anul 572.

Observăm că Ezechiel ar avea parte de două chemări în lucrare. Practic lucrarea sa se împarte în două. În prima etapă a lucrării el este în primul rând un vestitor al judecății. Judecata peste Ierusalim și Templu, peste Israel și Neamurile din jur. În a doua etapă a lucrării el este în primul rând un vestitor al mântuirii și restaurării: restaurarea lui Israel, a Ierusalimului și a Templului, și a unora dintre neamuri. Cartea Ezechiel ar avea deci două mari secțiuni: Judecată (cap.1-32) și Mântuire (cap.33-48). Ce ușor ne orientăm în cartea Ezechiel. Labirintul secțiunilor din Ieremia ne face să ne apropiem cu curaj de cartea Ezechiel. Deși pare mai grea și mai puțin accesibilă din pricina viziunii din cap.1 și a profetiilor despre Templu de la final, ne dăm seama că ea este de fapt mai accesibilă și decât Ieremia și decât Isaia. Nu înseamnă că nu vom descoperi lucruri la fel de profunde. Cu altă ocazie (tot în Ieremia) cred am făcut o mică comparație între Isaia, Ieremia și Ezechiel. Toți profetesc despre aceleași evenimente: robia babiloniană și apoi mântuirea din robie. Isaia este unic prin faptul că profetește primul și mult mai devreme despre aceste evenimente (din perioada lui Ozia, Ahaz și Ezechia). El este astfel mult mai orientat spre VIITOR, atât spre cel apropiat istoric, cât și spre cel

depărtat escatologic. El vorbește mult mai mult decât Ieremia și Ezechiel despre vremea restaurării finale. De aceea va vorbi mult mai mult și despre Mesia, acordând o atenție temei SUFERINȚEI. Suferința necesară a lui Mesia devine o mângiere pentru suferința din robia babiloniană și pentru cea istorică a lui Israel. Mesia Însuși va suferi și apoi va fi înălțat în slavă. Și Israel va parcurge același traseu. Deci să nu-și piardă inima în fața pedepselor și încercărilor. Ieremia este mult mai orientat pe PREZENTUL istoric. Profețiile sale vizează mai puțin viitorul escatologic. Practic în special profețiile de la mijlocul cărții abordează această temă a restaurării finale aduse de Mesia (cap.30-34). Ieremia acordă o atenție specială LEGĂMÂNTULUI dintre Israel și Yahwe, și el va vorbi deschis despre un NOU LEGĂMÂNT la vremea restaurării. De asemenea TEMA MIJLOCIRII și a frământării inimii lui Dumnezeu atunci când își judecă poporul ocupă un loc unic în cartea Ieremia. Cartea Ezechiel se deosebește de celelalte două în primul rând pentru că se adresează rămășiței aflate în robie. În Ieremia am insistat asupra rolului pe care-l ocupă această RĂMĂȘIȚĂ dusă în robie ÎNAINTE de căderea Ierusalimului. Practic era partea din popor cea mai puțin infectată de unde se trăgea nădejdea revigorării spirituale a lui Israel. Din această rămășiță fac parte Daniel și cei 3 prieteni. Astfel se explică grija specială a lui Dumnezeu pentru această rămășiță. Și Ieremia trimite scrisori celor din robie. Dar Ezechiel este cu ei în robie și le profetește gură către gură. Și Daniel (mai în vârstă ca Ezechiel și luat în robie mai devreme ca Ezechiel) va profeti. Dar el va avea în vedere vremurile viitoare și continuarea istoriei după robia babiloniană. Prin Daniel devine clar faptul că întoarcerea din robie nu va marca finalul și venirea lui Mesia. Istoria răzvrătirii lui Israel va continua până când va avea o loc o nouă izbăvire din robie, cea de la final, și urmată de restaurarea mult așteptată. Deci Ezechiel are un rol special de a vorbi celor din robie despre evenimentele tragice din timpul vieții lor: căderea Ierusalimului și dărâmarea Templului. Dacă facem abstracție de cap.40-48 nici Ezechiel nu vorbește foarte mult despre timpurile restaurării. El vorbește despre aceste vremuri în cap.34-39. El este cel care aduce aici noutățile legate de Gog și Magog și de o nouă răzvrătire a Neamurilor la finalul miei de ani. Dar tema favorită a lui Ezechiel este TEMPLUL. De aceea cartea începe cu slava Domnului din Templu și se încheie cu nouă capitole dedicate noului Templu. De asemenea imaginea Templului și a slavei Domnului apare frecvent și în restul cărții. Mai observăm la Ezechiel și un limbaj SIMBOLIC paradigmatic. PILDELE, SIMBOLURILE, gesturile profetice șocante se găsesc din abundență în cartea Ezechiel, cu mult mai mult decât în Isaia și Ieremia. După această scurtă introducere este timpul să pășim cu smerenie în cap.1

1:1-28 – Arătarea slavei Domnului

Anul 5-lea al robiei este și al 30-lea an. Dar al 30-lea an al cui? Poate că este vorba de vârsta lui Ezechiel. În v.3 aflăm că Ezechiel era din familie de preoți, și aceștia puteau intra în slujbă la vârsta de 30 de ani. Poate Ezechiel a visat de mic copil că atunci când va împlini vârsta de 30 de ani va intra și el în slujba preoției și va avea marele privilegiu să intre pentru prima dată în locul sfânt. Dar iată că la 25 de ani a fost dus în robie. Visurile sale s-au spulberat. La 30 de ani, departe de templul din Ierusalim, își aducea aminte cu tristețe de visele sale din copilărie. Dar Dumnezeu i-a pregătit o surpriză neașteptată. La vârsta de 30 de ani avea să-l cheme în slujba de profet și avea să-l invite în Templul ceresc. Într-adevăr, v.1 precizează că s-au deschis cerurile. Deci Ezechiel a primit o onoare mult mai mare decât aceea de a intra în Templul de la Ierusalim. A primit onoare să viziteze Templul ceresc, după al cărui chip cel de la Ierusalim fusese construit. Robia și evenimentele dramatice din viața tânărului Ezechiel nu l-au împiedicat pe Dumnezeu să îl cheme pe Ezechiel în Templul Său și în slujba Sa. Planul lui Dumnezeu cu viața unui om nu poate fi limitat sau restricționat din pricina unor evenimente istorice sau personale. Este ceva prea greu pentru Domnul?

Primele 3 capitole ne prezintă chemarea lui Ezechiel. În cap.2-3 găsim efectiv dialogul dintre Domnul și Ezechiel prin care Ezechiel e chemat în lucrarea profetică a Domnului. Dar aceste două capitole sunt precedate de descrierea slavei Domnului pe care o găsim în cap.1. De ce chemarea profetică este precedată de viziunea slavei Domnului? Din cartea Ieremia ne aducem aminte cât de important este începutul unei cărți profetice și descrierea chemării unui profet. Fiecare profet a primit o lucrare specială. De aceea fiecare a avut parte și de chemare unică în lucrare. Modul în care Domnul a chemat pe Ezechiel diferă de cel în care a chemat pe Ieremia sau Isaia. Fiecare a fost chemat într-un mod care era în deplină armonie cu particularitatea lucrării profetice care i-a fost încredințată. De aceea este extrem de important să nu ne grăbim în studierea primelor 3 capitole ci să fim foarte atenți la fiecare detaliu căci aici vom găsi temele majore ale cărții și elementele care definesc unicitatea lucrării lui Ezechiel. Chemarea pe care Ezechiel o aude este precedată de o viziune. Nu este ceva nou în modul în care Domnul cheamă pe oamenii săi. Isaia vede cum poala mantiei Marelui Împărat umple Templul și apoi

aude Glasul Domnului. Ieremia vede și el un migdal (Cornilescu traduce veghetor – migdal înseamnă în ebraică cel ce veghează sau se trezește) și apoi un cazan. Moise și el vede mai întâi un rug care arde și apoi aude Glasul Celui PreaÎnalt. Imaginea vizuală precede Logosul. Stimularea simțului vizual precede sau însoțește stimularea simțului auditiv. Imaginea are rolul de a pregăti, de a conferi autoritate și un înțeles mai profund rostirii lui Dumnezeu către viitorul profet. Ezechiel se deosebește de ceilalți prin importanța care se acordă imaginii vizuale ce precede chemarea în lucrarea. Într-adevăr se alocă un capitol întreg (28 de versete) pentru a descrie ce a văzut Ezechiel. Iar Ezechiel nu a văzut doar un migdal sau un cazan care fierbe ci a văzut arătarea slavei Domnului în toată splendoarea ei! (*Astfel era arătarea slavei Domnului!*). Descrierea slavei Domnului cuprinde următoarele elemente:

- Vântul, norul și snopul de foc
- Cele 4 făpturi vii
- Roțile *de lângă* cele 4 făpturi vii
- Cerul și scaunul de domnie *de deaspura* celor 4 făpturi vii

Vântul, norul și focul

Deci Primul element al descrierii slavei Domnului este următorul:

- M-am uitat și iată că a venit de la miază-noapte (nord)
 - un VÂNT năpraznic,
 - un NOR gros și
 - un SNOP de FOC, care răspândea de jur împrejur o lumină strălucitoare
 - în mijlocul căruia lucea ca o aramă lustruită care ieșea din mijlocul focului.

De ce vântul venea dinspre Nord? În cartea Ieremia am învățat că judecata Domnului asupra poporului Său vine dinspre Nord. Astfel ni s-ar putea da un indiciu că Ezechiel are viziunea unui Domn sfânt plin de mânie gata să-Și judece poporul. Chemarea în lucrare din cap.2-3 va confirma acest lucru. Vântul este năpraznic. Nu este un susur blând ci mai degrabă o vijelie. Domnul este mânios și înfricoșat. El se ridică din Templul Său să judece pământul. Iar judecata începe cu poporul Său. În ebraică termenul folosit pentru Duh și Vânt este același. De aceea în Ioan Domnul Isus ne învață că Duhul este ca vântul, căci nu știi de unde vine și încotro se duce. Lucrarea Duhului pe pământ este ca manifestarea vântului. Nu poate fi anticipată de om. Gândurile Domnului sunt atât de depărtate de gândurile omului precum e cerul de pământ. Omul nu poate să cuprindă planul Său, și de aceea nici nu poate ști ce va fi după el (ca să ne aducem aminte puțin și de lecțiile învățate din Ecleziastul). Dacă omul ar putea cuprinde, înțelege pe deplin și anticipa lucrarea Duhului, înseamnă că aceasta are o valoare mică, căci poate fi intuită de o făptură așa de limiată și decăzută. Dimpotrivă, lucrarea Duhului este divină și plină de o înțelepciune supraomenească. De aceea este imprevizibilă, ciudată și surprinzătoare pentru om, asemenea cu mișcările vântului. Imaginea vântului năpraznic ne sugerează ideea de MIȘCARE. Or acest lucru e extrem de important căci în cap.1 ideea de MIȘCARE este una centrală. Dumnezeu este în mișcare. Dar Dumnezeu este în Templul Lui din ceruri. Dacă este însă în mișcare înseamnă că iese din acest Templu. De ce ar face acest lucru? Alți profeți ne învață că Dumnezeu iese din Templul Său ca să judece pământul:

- Orice făptură să tacă înaintea Domnului căci El S-a sculat din Locașul Lui cel sfânt! (Zaharia 2:13)

Norul gros și snopul de foc ne aduc aminte de slava Domnului care călăuzea pe Israel în pustie printr-un nor ziua și printr-un stâlp de foc noaptea. Norul ne trimite cu gândul la cer iar stâlpul de foc la sfințenia lui Dumnezeu care este un foc mistuitor. Dar și această imagine ne trimite cu gândul tot la mișcare. Căci în pustie stâlpul de nor și cel de foc erau adesea în mișcare, spre țara promisă. Acum însă mișcare este de depărtare față de Israel și spre judecarea poporului protejat altădată în pustie. De aceea elementul focului este cel mai accentuat în v.4. Avem și o imagine de arama lustruită care în limbajul Cortului Întâlnirii înseamnă tot

judecată. Altarul de aramă era un altar al judecării care purta culoarea muntelui Sinai când Domnul a îngrozit poporul Său cu sfințenia Sa. Focul aduce însă și Lumina. Lumina este dătătoare de viață și călăuzește. Dar o lumină prea intensă aduce orbirea și moartea. Dumnezeu este Lumină. Pentru cei curați Lumina aduce viață. Pentru cei necurați Lumina este prea intensă și aduce ardere și orbire. Natura noastră determină efectul Luminii asupra noastră. Pentru cel curat prezența lui Dumnezeu înseamnă părtășie și bucurie, pentru cel necurat prezența lui Dumnezeu aduce moartea și pedeapsa. Iată de ce după cădere nimeni nu poate vedea pe Dumnezeu și de ce nimeni nu a văzut pe Dumnezeu. Nici măcar Moise nu a putut vedea Fața Domnului. I S-a arătat doar spatele Domnului. Există această incompatibilitate ireconciliabilă între natura noastră și sfințenia lui Dumnezeu. De aceea nimeni nu-L poate vedea fără să piară. El este prea frumos, prea sfânt. Acum noi nu am putea suporta să vedem perfecțiunea lui Dumnezeu. Urâtenia noastră ar ieși în evidență prea tare. Ne-am pierde mințile, ne-am dezgusta peste măsură de mult de noi, ne-am ofili, și ființa noastră interioară ar exploda în ea însăși.

Cele 4 făpturi vii

Desigur gândul ne duce la heruvimii din Locul Preasfânt. În Cort erau doar doi, dar în Templul lui Solomon erau exact patru. În limbajul Cortului cifra 4 este cifra diversității, și cifra globalității. Cifra patru trimite în primul rând la cele patru puncte cardinale, la cele 4 vânturi. Cel ce șade pe cei 4 heruvimi este Dumnezeul întregului pământ. El guvernează tot pământul, cercetează tot pământul, judecă tot pământul. Se insistă că făpturile erau vii. Sunt persoane inteligente create de Dumnezeu. Sunt pline de viață reprezentându-L astfel pe Cel care este sursa vieții. Și au înfățișare omenească. Și Cel ce șade pe scaunul de domnie are un chip de om (v.26). Dumnezeu ne-a creat după chipul Său. E logic să existe o asemănare între El și ființa umană. El a creat și îngerii tot din El. E logic să existe asemănări între heruvimi și ființa umană. Pe de altă parte înfățișarea lor omenească ne poate arăta că slava Domnului în acea clipă e preocupată de ființa umană, se apropie de ființa umană și vrea să fie înțeleasă de aceasta. Picioarele făpturilor vii erau ca ale unui vițel. Vițelul ne trimite cu gândul la slujire, dar și la mișcarea unui car. Să ne amintim de la templul lui Solomon ca heruvimii din Sfânta Sfintelor reprezentau făpturile care purtau carul lui Dumnezeu. Carul divin era tras de heruvimi înaripați.

Piciorul e folosit pentru deplasare. Iarăși se subliniază ideea de mișcare. Nu vom fi surprinși să găsim mai încolo și descrierea unor ROȚI. Carele au ROȚI. Și carul lui Dumnezeu are roți, chiar dacă cu totul altfel de roți. Toate făpturile aveau 4 fețe și 4 aripi. Iarăși repetarea cifrei 4. 2 aripi erau folosite pentru zbor și mișcare iar două pentru acoperirea trupului, acoperirea trupului ere necesară din pricina sfințeniei Celui ce locuia deasupra lor (vezi Isaia cap.6a). Cele 4 fețe erau de om, de leu, de bou și de vultur. De la Templu am învățat că leul trimite la regalitate și putere, iar boul la slujire și jertfă. Vulturul trimite și el la înălțare, mișcare, zbor. Biruință dar și la judecată (la locul judecării omului se adună vulturii...iar Cel sfânt privește din înălțimi pentru a cerceta fiecare inimă). Imaginea omului ne arată că făpturile vii sunt ființe inteligente, persoane inteligente care relaționează cu Dumnezeu ca Adam de altădată. De asemenea Omul este cel făcut după chipul și asemănarea lui Dumnezeu și deci care ar trebui să oglindească deopotrivă regalitatea, puterea, stăpânirea, slujirea, jertfa, iubirea, înălțarea, biruința, judecata. Făpturile vii sunt prezentate ca fiind făpturile cele mai apropiate de Dumnezeu. De aceea sunt atât de complexe și de aceea ele înglobează și oglesc cele 4 dimensiuni fundamentale din caracterul lui Dumnezeu. Să nu ne închipuim că în ceruri vom găsi chiar 4 făpturi cu 4 capete. Este folosit un limbaj care să ne ajute să înțelegem complexitatea personalității celor 4 făpturi vii. Cele 4 făpturi oglesc slava Creatorului. Ne întrebăm dacă și Lucifer a fost unul din acești heruvimi din jurul scaunului de domnie al Domnului? Ne aducem aminte că și Omul a fost creat să oglindească slava Domnului. Deci omul a primit o slavă comparabilă cu cea a heruvimilor din jurul scaunului Său de domnie. Înțelegem acum poate de ce textul insistă mai mult pe descrierea celor 4 făpturi vii decât pe cea a chipului celui ce ședea pe scaunul de domnie. Fața Lui nu poate fi văzută, dar chipul heruvimilor care-I oglesc slava da! Astfel slava Domnului este descrisă prin chipul heruvimilor care o oglesc! Pe de altă parte heruvimii înaripați care trag carul Domnului sunt strâns legați de ideea de mișcare a slavei Domnului. Prin atenția specială acordată heruvimilor se subliniază faptul că slava Domnului este în mișcare. Într-adevăr imediat după prezentarea înfățișării celor 4 făpturi vii, în v.12 ni se descrie modul lor de deplasare: fiecare mergea drept înainte acolo unde le mâna Duhul să meargă. Care duh le mâna să meargă? Duhul de viață din ele sau Duhul lui Dumnezeu? În mod cert direcția de mers o impunea Cel ce șade pe

heruvimi. Deci Duhul lui Dumnezeu transmitea duhului făpturilor vii direcția de mișcare. Acestea o receptau în mod simultan și în mod perfect și o urmau fără nici cea mai mică ezitare. Or mișcările Domnului din planurile Sale sunt adesea surprinzătoare și contraintuitive. Făpturile vii au însă o încredere deplină în Cel ce șade pe car și supunere totală față de Acesta. Ele urmează întru totul direcția primită: mergeau drept înainte. Alături de tema deplasării, o altă temă a acestui capitol este aceea a luminii sau focului. Într-adevăr observăm că descrierea slavei Domnului este concepută prin alternanța între tema mișcării și cea a focului. Într-adevăr în v.13 se revine cumva la imaginea inițială din v.4:

- În mijlocul făpturilor vii era ceva ca niște cărbuni care ardeau; și ceva ca niște făclii umbla încoace și încolo printre aceste făpturi vii; focul acesta arunca o lumină strălucitoare și din el ieșeau fulgere.

În v.4 făpturile vii par a fi în mijlocul luminii, iar acum lumina e în mijlocul făpturilor vii. Este evident că este descrierea unor realități spirituale complexe și nu a unor elemente fizice. Se sugerează unitatea dintre făpturilor vii și Lumină. Lumina pare a fi o Persoană, căci este ca o făclie care UMBLĂ. Iată că însăși Lumina din mijlocul făpturilor vii este în mișcare. Este mai degrabă o Lumină a judecății. Cărbunii de foc aprins ne aduc aminte de cărbunii care ard necurmat pe altarul judecății. Din acest foc ieșeau fulgere. Fulgerul este în mod clar o imagine a judecății, fiind folosit frecvent în prezentarea manifestării judecății divine:

39. Să știți, dar, că Eu sunt Dumnezeu și că nu este alt dumnezeu afară de Mine; Eu dau viață și Eu omor, Eu rănesc și Eu tămăduiesc, și nimeni nu poate scoate pe cineva din mâna Mea.

40. Căci Îmi ridic mâna spre cer și zic: „Cât este de adevărat că trăiesc în veci,

41. atât este de adevărat că atunci când voi ascuți **fulgerul** sabiei Mele și voi pune mâna să fac judecată, Mă voi răzbuna împotriva potrivnicilor Mei și voi pedepsi pe cei ce Mă urăsc;

42. sabia Mea le va înghiți carnea, și-Mi voi îmbăta săgețile de sânge, de sângele celor uciși și prinși, din capetele frunțașilor vrăjmașului.”

(Deut.32)

Fulgerul însuși înseamnă viteză, mișcare, deplasare. Lumina din mijlocul făpturilor vii este în mișcare și generează mișcare. Dar imaginile ne sugerează că este o mișcare în sensul judecății. Astfel și făpturile vii când alergau și se întorceau

erau tot ca fulgerul. (v.14). Mișcare nu doar că este în direcția judecății. Dar este o mișcare rapidă, ca cea a fulgerului. Făpturile vii nu se opun direcției judecății din planul divin. Ele poartă carul lui Dumnezeu către momentul judecății cu o viteză năpraznică.

Roțile făpturilor vii

Cap.1 acordă o atenție surprinzătoare descrierii roților. Fiecare heruvim are 4 roți. Cele 4 roți par să corespundă celor 4 fețe ale heruvimilor. De ce se insistă așa de mult pe aceste roți? Desigur avem din nou accentuată ideea de mișcare. Roțile ne aduc aminte de imagine carului tras de heruvimi pe care șade Domnul în Sfânta Sfintelor. Dar cred că e mai mult decât atât. Cred că descrierea roților ne revelează noi aspecte ale mișcării carului divin. Este sugestiv cum începe descrierea roților:

- Iată că **pe pământ**, afară de făpturile vii, era o roată la fiecare din cele 4 fețe ale lor.

Deși în v.1 Ezechiel ne-a spus că s-au deschis cerurile iată că cele 4 făpturi și în special roțile lor s-ar afla pe pământ. Templul este locul unde Cerul se unește cu Pământul, unde Cerul coboară pe pământ. Dumnezeu de pe heruvimi guvernează pământul. Mișcările carului Său au în vedere planul Său cu pământul. Aripile heruvimilor ne trimit cu gândul la o deplasare cerească în văzduh. Roțile însă ne indică o mișcare pe pământ. Deși și aceste roți se ridică în sus, prin definiție roata e cea care facilitează deplasarea terestră. Deciziile care se iau în sfatul străjerilor de sus vizează destinul pământului de jos. Mișcarea cerească determină transformările istorice de pe pământ. Mișcările din inima Domnului dictează destinul oamenilor de pe întreg pământul. Deci fiecare heruvim are 4 fețe și 4 roți. Fețele sunt diferite dar roțile sunt identice. Sensul de mișcare este dat de caracterul complex al lui Dumnezeu revelat în cele 4 fețe ale heruvimilor. Dar direcția de mișcare izvorâtă din inima lui Dumnezeu pare a fi una singură. Fiecare roată părea să fie în mijlocul altei roate. Este mai mult decât o mișcare fizică, este o mișcare spirituală, e vorba de deciziile luate de inima lui Dumnezeu cu privire la destinul popoarelor de pe pământ. La fel ca făpturile vii, roțile nu se întorc deloc în mersul lor. Ele urmează direcția mișcării întru totul, fără a se opune măcar o clipă. Înălțimea înspăimântătoare a obezilor, ne sugerează un car ceresc care intră totuși

în contact cu pământul. Este o mișcare complexă deopotrivă aeriană și terestră, deopotrivă cerească și pământescă. Și pe obezile lor cele 4 roate erau pline cu ochi de jur împrejur. Ochiul este un organ esențial în realizarea mișcării. Roțile făpturilor vii sunt pline de ochi, ele au o capacitate extraordinară în a recepta direcția primită de la Dumnezeu și în a o realiza ținând cont de mediul în care se deplasează carul lui Dumnezeu. Prezența ochilor pe roți ne arată încă o dată că Ezechiel ne descrie de fapt realități spirituale în limbaj accesibil omului.

Următoarele versete insistă pe faptul că unde mergeau făpturile vii mergeau și roțile căci duhul făpturilor vii era în roți:

a) Prima subliniere:

- Când *mergeau* făpturile vii, mergeau și roțile
- Când *se ridicau* făpturile vii de la pământ se ridicau și roțile
- Unde le mâna duhul să meargă, acolo mergeau
- și împreună cu ele *se ridicau* și roțile
 - căci duhul făpturilor vii era în roți.

b) A doua subliniere:

- Când mergeau făpturile vii *mergeau* și roțile
- Când *se opreau* ele, se opreau și roțile
- Când *se ridicau* de pe pământ, se ridicau și roțile
 - Căci duhul făpturilor vii era în roți.

Practic a doua sublinierea aduce ca noutate doar ideea opririi. În rest repetă efectiv elemente deja menționate la prima subliniere a relației dintre făpturi vii și roți. De ce se insistă așa de mult asupra relației dintre mișcarea făpturilor vii și mișcarea roților? Atât în mișcare terestră pe orizontală, atât în mișcarea celestă pe

verticală, cât și la pornire și oprire, unde merg făpturile vii merg și roțile. Este ca și cum roțile ar urma în permanență făpturile vii. Totuși explicația este că duhul făpturilor vii este în roți. Or dacă duhul de viață al făpturilor este în roți atunci ar fi logic ca făpturile vii să urmeze roțile și nu invers. Totuși Ezechiel accentuează că roțile urmează făpturile vii care sunt descrise înaintea roților. Făpturile vii reprezintă în primul rând mișcarea aeriană, cerească. Roțile ne trimit mai întâi cu gândul la mișcarea terestră, pământescă. Din acest punct de vedere e important că roțile urmează direcția aripilor și nu invers. Mișcarea terestră o urmează pe cea cerească și nu invers. Precum în cer așa și pe pământ și nicidecum precum pe pământ așa și în cer. Dar dacă duhul făpturilor vii este în roți, și dacă roțile urmează aripile înseamnă că duhul făpturilor vii urmează el însuși o direcție primită de la Altceva. Aripile ar detecta direcția cerească pe care apoi duhul făpturilor vii din roți o urmează întru totul.

Realizarea acestei mișcări perfecte, în deplină armonie cu cerul ne deschide două perspective interesante. Într-un fel Israel trebuia să joace pe pământ rolul făpturilor vii. Într-adevăr ne aducem aminte că în limbajul Cortului/Templului Israel era reprezentat prin cele 12 pâini care urmau masa, prin corturile mici care urmau norul și Cortul cel mare, prin cei 12 boi care purtau marea de aramă pe umerii lor. Israel trebuia să recepteze direcția cerească și să o urmeze întru totul pe pământ. Ea trebuia să urmeze norul slavei oriunde se ducea el. Descrierea făpturilor vii creează un contrast evident între ascultarea exemplară a heruvimilor și neascultarea și încăpățânarea lui Israel. Dar este și o a doua perspectivă, poate speculativă dar extrem de frumoasă. Mișcarea făpturilor vii din cap.1 este în sensul împlinirii judecății lui Dumnezeu asupra lui Israel și asupra Neamurilor. Ni s-ar putea sugera ca să acceptăm direcția judecății lui Dumnezeu de pe pământ asemenea heruvimilor cerești. Dar știm că adesea când Dumnezeu se pornește să judece pe poporul Său, El așteaptă ca cineva să nu fie de acord cu această direcție de mers. Dumnezeu s-a bucurat când Avraam NU l-a urmat întru totul în pornirea Sa de a judeca Sodoma, Dumnezeu S-a bucurat când Moise i s-a împotrivit și a mijlocit 40 de zile pentru iertarea lui Israel. Într-adevăr heruvimii sunt exemplari în ascultarea lor de a urma întru totul direcția divină chiar și atunci când Acesta Își judecă propriul popor. Dar atunci când Dumnezeu se ridică din Templul Său pentru

a judeca pe poporul Său El are nevoie de cineva care să urmeze mai degrabă direcția nerostită a curcubeului decât cea vizibilă a fulgerului. Așa s-ar justifica alegerea profetului Ezechiel. Făpturile vii, oricât de mărețe sunt acestea, se pare că nu au capacitatea și legitimitatea înfăptuirii actului mijlocirii atunci când se manifestă judecata lui Dumnezeu. Doar omul de pe pământ poate intra în acest misterios act. Chiar dacă ne aflăm în vremea în care Dumnezeu nu ar mai primi nici mijlocirea lui Moise (vezi Ieremia cap.15), cu toate acestea vom descoperi în Ezechiel că totuși Domnul mai caută un om care să stea la spărtură. Și vom repera mai multe gesturi ale lui Ezechiel care trădează faptul că nu poate accepta pur și simplu împlinirea nimicirii lui Israel. În câteva cazuri el va reacționa: ***Ah, Doamne, vrei să nimicești și ce a mai rămas din Israel?...*** Cartea Ezechiel începe cu descrierea făpturilor vii care urmează întru totul direcția judecării lui Israel. Oare ce ne transmite această imagine? Că în ceasul judecării trebuie să acceptăm întru totul manifestarea dreptății divine sau că dimpotrivă în ceasul judecării Dumnezeu caută pe pământ mijlocitorii pe care nu-i poate găsi în ceruri? Deocamdată formulăm doar întrebarea. Rămâne ca pe parcursul cărții să căutăm răspunsul.

Cel ce șade deasupra heruvimilor

În Vechiul Testament găsim frecvent expresia: *Cel ce șade pe heruvimi*. Cel ce șade deasupra heruvimilor este Yahwe, Dumnezeul lui Israel. Peste heruvimi este o întindere a cerului care seamănă cu cristalul strălucitor. Este vorba de un spațiu celest, de o puritate și frumusețe absolută, desăvârșită. Heruvimii țin aripile întinse sub acest cer iar trupurile lor sunt acoperite de celelalte aripi. Aripile devin un paravan de protecție față de acest cer care la rândul lui reprezintă o perdea despărțitoare între heruvimi și Yahwe. Iată că și între cei mai apropiați heruvimi și Yahwe există o distanță necesară. Făpturile care sunt cele mai apropiate de Domnul, și care nu au nici un păcat, și nici un cusur, totuși simt nevoia să facă un pas înapoi față de sfințenia lui Dumnezeu. Cât de sfânt trebuie să fie Domnul dacă și făpturile vii nu se pot apropia întru totul de scaunul Său de domnie! V.24-25 întrerup parcă descrierea a ceea ce se află deasupra heruvimilor pentru a sublinia din nou ideea de MIȘCARE. Nu ne surprinde acest lucru. Ezechiel nu vede doar slava Domnului, ci slava Domnului în mișcare, Slava Domnului care se ridică

pentru a judeca pe Israel și pământul întreg. Avem și noutăți în ce privește mișcarea heruvimilor. Se insistă pe efectul auditiv al mișcării:

- Vâjâitul aripilor lor era ca vâjâitul unor APE mari și ca GLASUL Celui Atotputernic.
- Când mergeau era un vuiet gălăgios ca al unei OȘTIRI; iar când se opreau își lăsau aripile în jos.
- Și venea un VUIET care pornea de deasupra cerului întins peste capetele lor; iar când se opreau își lăsau aripile în jos.

Slava Domnului aflată în mișcare insulfă groază și spaima. Nu este nicidecum un susur blând. Mișcarea Slavei Domnului generează un vâjâit înfricoșător. El este asemenea unor ape mari. Imaginea ne trimite la POTOP, la nimicirea prin APĂ, deci tot la judecată. Sunetul mai este asemenea unor OȘTIRI. Imaginea ne trimite la război, la oștirea Domnului, chemată să împlinescă răzbunarea Domnului. Și acest sunet este ca glasul Celui Atotputernic, glas care a fost auzit de Israel pe muntele Sinai, care a fost ca un tunet, care a umplut de teamă tot poporul. Și acest SUNET al judecății care e generat de vâjâitul aripilor, vine de fapt de deasupra heruvimilor, sau este completat de vuietul care vine de la Cel ce șade pe scaunul de domnie. În mod cert Slava Domnului nu s-a pus în mișcare pentru a mângâia, îmbărbăta și a aduce vindecarea poporului ales. Slava Domnului s-a ridicat pentru a împlini răzbunarea Domnului împotriva vrăjmașilor Lui.

Deasupra cerului era ceva ca o piatră de safir în chipul unui scaun de domnie. Pe scaunul de domnie se vedea ca un chip de om. Yahwe stă pe scaunul de domnie. Și Daniel îl vede ca un bătrân, deci tot ca un om. Și Psalmiștii folosesc un limbaj antropomorfic când Îl descriu pe Dumnezeu. Acest lucru nu înseamnă că Dumnezeu este ca Omul ci că Omul creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu poate înțelege ceva din Dumnezeu atunci când Acesta i se revelează într-un limbaj accesibil ființei umane. Pe Dumnezeu nu L-a văzut nimeni. Ezechiel vedem mai de grabă o Lumină strălucitoare, dar nu-L vede direct pe Dumnezeu. În cel mai bun caz Îl vede pe Fiul, Cel pe care L-a văzut și Moise atunci când i s-a descoperit pe stâncă Slava Domnului. Descrierea slavei Domnului a început în v.4

cu imaginea luminii și a focului. Aceste imagini se regăsesc și în descrierea Celui ce șade pe tron. Cel ce șade pe tron este într-o lucire de aramă lustruită ca niște foc, și pe trupul Lui este un fel de foc și de jur împrejur este înconjurat de o lumină strălucitoare. Arama și focul trimit la judecată. Cel ce șade pe tron este El Însuși gata să judece pământul. Lumina însă ne oferă speranță. Lumina nu este doar aducătoare de judecată ci aduce și mântuire. Și adesea mântuirea vine prin judecată. Până în v.27 descrierea Slavei Domnului aflată în mișcare ne îngrozește, ne umple de fiori și de spaimă. Dumnezeu Se ridică să judece pe poporul Său și întreg pământul. Cine va suporta ziua mâniei Lui? Cine-L va putea opri din drum? Cine va putea scăpa cu viață? Dar v.28 aduce un licur de speranță și mângâiere:

- Ca înfățișarea curcubeului care stă în nor într-o zi de ploaie, așa era înfățișarea acestei lumini strălucitoare care-l înconjura.

Lumina care-l înconjoară pe Judecătorul preasfânt al întregului pământ, este o Lumină a curcubeului, este o Lumină a îndurării. Curcubeul ne aduce aminte de legământul făcut cu Noe după potop, de promisiunea lui Dumnezeu de a nu mai nimici din nou pământul prin ape. Până la judecata finală Dumnezeu nu va mai repeta o nimicire globală ca cea adusă de potop. Omenirea își va continua cursul normal până la final. Acest lucru izvorăște doar din mila și îndurarea lui Dumnezeu. După nimicirea omenirii prin potop și după ce Noe aduce jertfă, ceva se mișcă în inima lui Dumnezeu. Și atunci în mila Sa încheie un legământ cu Noe și cu toți urmașii lui. Chiar dacă omenirea se va cufunda din nou în păcat, Dumnezeu nu va mai opera astfel de curățiri globale. Legământul are la bază harul, doar mila și îndurarea Sa de neînțeleș. Măcar că omenirea ar merita un nou potop, Dumnezeu NU va mai aduce din nou potopul. Va aduce o judecată globală, doar la sfârșitul istoriei decăzute, la revenirea lui Mesia. Cartea Ezechiel este o cartea a judecății. Dar în mijlocul focului judecății vom deosebi cu surprindere lumina curcubeului. Spre a doua parte a cărții, această lumină va deveni din ce în ce mai clară și mai vie. Însăși chemarea lui Ezechiel ca profet vine tot pe linia îndurării. Ea este necesară din pricina focului de pe scaunul de domnie, dar este realizată prin lumina curcubeului din jurul scaunului de domnie. Curcubeul se arată după ploaie, după furtună. La fel va fi și cu manifestarea îndurării față de Israel. Mai întâi va avea loc judecata care va aduce curățire, și apoi va fi posibilă mântuirea. De fapt și

cartea Ezechiel este structurată astfel: judecata care aduce curățire (cap.1-32) și restaurarea finală a lui Israel (cap.33-48). Când Ezechiel aude glasul care-i vorbea cade jos la pământ. Așa va reacționa și Ioan. Așa reacționează și Daniel. Doar cu sprijin de sus, cel chemat poate apoi să se ridice în picioare. Dar când făptură creată și decăzută AUDE glasul preasfânt al Creatorului reacția este una singură: cade imediat cu fața la pământ ca un mort.

De ce chemarea în lucrare a lui Ezechiel este precedată de descrierea slavei Domnului? Este vorba de descrierea slavei Domnului aflată în mișcare. Și este vorba de o mișcare în sensul judecății. Slava Domnului părăsește Templul pământesc pentru a-l sorti nimicirii. Slava Domnului se ridică din templul ceresc pentru a judeca poporul Domnului. Pe parcursul cărții ne vom mai întâlni cu slava Domnului aflată în mișcare. Atunci vom înțelege mai bine rolul cap.1. Dar putem de pe acum să propune niște idei cu privire la rolul descrierii slavei Domnului înainte de chemarea lui Ezechiel în lucrare:

- Descrierea slavei Domnului folosește limbajul Templului, ne introduce în realitatea Templului, făcându-se o distincție clară între Templul pământesc și Cel ceresc. Ori lucrarea lui Ezechiel va fi legată de soarta Templului. De aceea e binevenită descrierea slavei Domnului din Templu, în contextul în care această slavă va părăsi templul pământesc pentru a-l sorti nimicirii.
- Descrierea slavei Domnului aflată într-o mișcare în sensul judecății insistă foarte mult pe faptele vii care urmează întru totul sensul de mers hotărât de Dumnezeu. Acest lucru ne arată necesitatea de a accepta judecata lui Dumnezeu asupra poporului Său în ceasul cel din urmă, pentru a nu repeta greșeala lui Ieremia de a se așeza între Dumnezeu și judecata Acestuia într-un moment nepotrivit. Dar în același timp, ne sugerează că Dumnezeu poate căuta doar pe pământ pe cineva care să stea la spărtură, care în ceasul judecății să ofteze: *Ah, Doamne, vei nimici Tu oare și ce a mai rămas din Israel?* Aliatul curcubelui nu poate fi găsit în cer, nici măcar între faptele vii. Acesta poate fi doar pe pământ, acesta poate fi doar un om ca

Ezechiel. Ezechiel e chemat să fie de acord cu judecata lui Dumnezeu dar să nu rămână nepăsător față de tragedia poporului Său. La fel ca Ieremia este chemat să fie sfâșiat de tensiunea dintre glasul judecății și glasul îndurării divine.

- Lumina curcubeului aduce speranță. Chiar dacă slava Domnului se pune în mișcare pentru a înfăptui judecata, lumina curcubeului face ca arătarea slavei Domnului să aducă speranță pentru Ezechiel și cei din robie. Cei din robia babiloniană erau ispitiți a crede că idolii Babilonului sunt mai puternici ca Yahwe. Arătarea slavei Domnului îi revelează lui Ezechiel un Dumnezeu Atotputernic, mai presus de toți dumnezeii. Deși poporul Său a fost luat în robie de babilonieni, totuși Yahwe este mărețul Dumnezeu Creator, Stăpân peste tot pământul, peste toată creația. De asemenea cei din robie, care erau departe de Templu și de țara promisă, se puteau gândi că Dumnezeu i-a uitat și i-a părăsit. Dar iată că Ezechiel are vedenii cerești în Babilon și nu în Templu. Dumnezeu este cu ei și le vorbește chiar dacă sunt departe de Templu. Ezechiel vede slava Domnului din Templu. În cap.2-3 ni se va confirma că slava Domnului va fi acolo cu el la râul Chebar. Dar slava Domnului nu era în Templul din Ierusalim? Ba da. Dar slava Domnului este în primul rând în Templul ceresc care rămâne în picioare chiar dacă cel pământesc este uitat și distrus. Apropierea omului de Dumnezeu rămâne posibilă prin intermediul Templului ceresc, așa cum avea loc și pe timpul lui Avraam. E adevărat că existența Templului pământesc făcea posibilă o apropiere mai mare dintre om și Templul ceresc, dar distrugerea Templului pământesc nu desființează posibilitatea apropierii omului de Dumnezeu. Vedenia cerească, și prezența slavei Domnului din Templul ceresc la râul Chebar este o mare încurajare pentru evreii aflați atât de departe de Ierusalim. Repetarea atât de frecventă a cifrei 4 (patru făpturi vii, patru aripi, patru fețe, patru roți), în limbajul Cortului înseamnă că Yahwe este Domnul întregului pământ. El privește spre toate cele 4 vânturi ale pământului, și Își întinde domnia pe tot pământul de la

Nord la Sud, de la Est la Vest. Relația cu Yahwe este posibilă și în Babilon. Dumnezeu nu i-a uitat și nu i-a părăsit. Relația cu Dumnezeu va fi posibilă și după distrugerea Templului de la Ierusalim. Există speranță și în mijlocul celui mai mare întuneric pentru cel care-L caută pe Domnul și strigă către El. Yahwe nu Își exercită autoritatea doar peste Canaan ci peste întreg pământul și autoritatea Lui peste pământ nu este condiționată de prezența unui Templu pământesc. Distrugerea Templului pământesc înseamnă într-adevăr o imensă pierdere pentru Israel și Neamuri. Dar Dumnezeu chiar fără Templul de la Ierusalim, rămâne Domnul întregului pământ. Templul ceresc rămâne în picioare și apropierea omului de Dumnezeu rămâne posibilă. Situația robilor din Babilon era disperată. Cine îi putea smulge din ghiarele asupritorului și să-i ducă înapoi acasă? Era nevoie de cineva Puternic. Arătarea slavei Domnului este și o manifestare a Puterii lui Dumnezeu. Da, Dumnezeu folosește această putere nemaipomenită pentru a înfăptui judecata asupra lui Israel. Dar această putere este suficient de mare pentru a izbăvi pe Israel din robie. Mâna Domnului nu s-a scurtat. El rămâne la fel de puternic. El poate aduce izbăvirea. Însă împietrirea și necredința lui Israel face ca izbăvirea să rămână departe de ei. Dumnezeu se revelează mult prin fapturnile vii. Aceste fapturni sunt pline de viață. Roțile se mișcă încotro se mișcă fapturnile vii căci duhul fapturnilor vii (sau *duhul de viață* după alte traduceri) este în roți. Yahwe rămâne un Dumnezeu al vieții, un Dumnezeu pro-viață. Un întreg capitol din cartea Ezechiel va explica faptul că Dumnezeu NU VREA moartea păcătosului, ci ca păcătosul să se întoarcă de la calea lui cea rea și SĂ TRĂIASCĂ. Deci chiar când Dumnezeu se ridică pentru a judeca pământul, El rămâne un Dumnezeu pro-viață. Mișcarea carului cu heruvimi pe care insistă așa de mult cap.1 din Ezechiel deși este o mișcare în sensul judecății, aduce o încurajare celor ce sunt departe de Templul din Ierusalim. Dumnezeu este Atotștiutor, Duhul Său e trimis peste tot pământul, și El se deplasează cu viteza fulgerului în orice direcție a pământului. Cei care au fost duși departe de Ierusalim sunt mai încurajați de

viziunea unui Dumnezeu în MIȘCARE decât de cea a unui Dumnezeu care doar șade pe tron. Și David în Psalmi asociază mișcarea lui Dumnezeu cu judecarea vrăjmașilor săi și izbăvirea sa (vezi Ps.18). Alte traduceri (inclusiv Septuaginta) folosesc în locul termenului tradus de Cornilescu cu ARAMĂ, expresia: *un amestec de aur și argint*. Accentul nu ar fi pus astfel pe arama de la altarul judecății, ci pe aurul și argintul care caracterizează interiorul Cortului, care este spre deosebire de curte, un spațiu al răscumpărării, părtășiei și mântuirii pentru cel ce a fost curățit prin judecată. Astfel arătarea slavei Domnului ne descoperă deopotrivă sfințenia și mânia lui Yahwe cât și inima Sa plină de îndurare care vrea să aducă mântuire. Deși se apropie ceasul judecății finale pentru Ierusalim, în inima lui Dumnezeu mai este încă milă și îndurare. Arătarea slavei Domnului este plină de mister. Pe de o parte ne îngrozește, pe de altă parte ne atrage. Pe de o parte ne înfioară, pe de altă parte ne aduce speranță. Admirăm un Dumnezeu, Preasfânt care se ridică din Templu pentru a judeca pământul, și care totuși emană în jurul Lui lumina curcubeului, lumina îndurării.

Gândurile de mai sus ne provoacă din nou să medităm la frica de Domnul. Începutul înțelepciunii este frica de Domnul. Înțelepciunea este frica de Domnul. Dar ce înseamnă frica de Domnul? Ne aducem aminte din studiul Cortului despre discursul lui Iov despre căutarea înțelepciunii. Privind la creație, la metalele prețioase ascunse în adâncimile pământului, Iov descoperă un Dumnezeu care ascunde lucrurile de preț. Slava lui stă în ascunderea lucrurilor și slava împărăților în cercetarea lor. Dumnezeu a ascuns diamantele în adâncimile pământului. Doar cei care le caută cu mare trudă și perseverență le vor găsi. Dar înțelepciunea este mai de preț decât toate diamantele și toate diamentele nu pot cumpăra înțelepciunea. Și Iov se întreabă: Dacă atât de bine a ascuns Dumnezeu diamantele, oare cât de bine a ascuns înțelepciunea? Cine poate găsi înțelepciunea? Și înțelepciunea, încheie Iov, este frica de Domnul. Dar frica de Domnul pare un concept banal. Trebuie să păzești poruncile Domnului din teamă de pedeapsa Celui

care le-a dat. Pare un lucru banal și accesibil oricui. Nu pare să fie nevoie de atâta înțelepciune și nici de căutarea. Dar înțelegem că frica de Domnul este mai mult de atât, este o mare taină care va fi descoperită doar celor care o vor căuta din toată inima, cu multă trudă și multă perseverență. Iată ce ne învață cartea Proverbe:

1. Fiule, dacă vei primi cuvintele mele, dacă vei păstra cu tine învățăturile mele,
2. dacă vei lua aminte la **înțelepciune** și dacă-ți vei pleca inima la pricepere;
3. dacă vei cere **înțelepciune** și dacă te vei ruga pentru pricepere,
4. dacă o vei căuta ca argintul și vei umbla după ea ca după o comoară,
5. **atunci** vei înțelege frica de Domnul și vei găsi cunoștința lui Dumnezeu.
6. **Căci Domnul dă înțelepciune**; din gura Lui iese cunoștință și pricepere.
7. El dă izbândă celor fără prihană, dă un scut celor ce umblă în nevinovăție.
8. Ocrotește cărările neprihăririi, și păzește calea credincioșilor Lui.
9. Atunci vei înțelege dreptatea, judecata, nepărtinirea, toate căile care duc la bine.
10. Căci înțelepciunea va veni în inima ta, și cunoștința va fi desfătarea sufletului tău;
11. chibzuința va veghea asupra ta, priceperea te va păzi,
12. ca să te scape de calea cea rea, de omul care ține cuvântări stricate;
13. de cei ce părăsesc cărările adevărate ca să umble pe drumuri întunecoase;
14. care se bucură să facă răul și își pun plăcerea în răutate,
15. care umblă pe cărări strâmbe și apucă pe drumuri sucite;
16. ca să te scape și de nevasta altuia, de străina care întrebuițează vorbe ademenitoare,
17. care părăsește pe bărbatul tinereții ei și uită legământul Dumnezeului ei.
18. Căci casa ei coboară la moarte, și drumul ei duce la cei morți:
19. niciunul care se duce la ea nu se mai întoarce și nu mai găsește cărările vieții.

În acest pasaj, înțelepciunea este tot frica de Domnul. Dar frica de Domnul se poate învăța doar prin revelație. Și va primi înțelepciunea doar cel care o caută multă vreme din toată inima, căci Domnul dă înțelepciune. Stă în caracterul lui

Dumnezeu să ascundă ce este de preț. De aceea pentru că doar Domnul dă înțelepciune, o va găsi doar cel care o caută din toată inima Sa. Frica de Domnul prost înțeleasă te poate paraliza. Dacă în arătarea slavei Domnului din Ezechiel nu distingi lumina curcubeului, atunci vedenia te poate îndepărta de Dumnezeu. Cum să te apropiezi de un Dumnezeu așa de sfânt? Există extrema nebunului care neagă frica de Domnul. Există și extrema celui care vede în Dumnezeu doar sfințenia Lui gata să se reverse peste orice greșală. Teama de greșală crește obsesiv și peste măsură de mult, și acea persoană devine paralizată de frică. Frica de Domnul este altceva. Este o taină bine ascunsă de Dumnezeu. Ea își găsește înțelesul în relația dintre focul și lumina curcubeului din arătarea slavei Domnului.